

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:	1.Kf.700.269/2024/6.
A felperes:	felperes (felperes képviselője)
A felperes képviselője:	Tettrekész Magyar Rendőrség Szakszervezete (felperesi képviselet címe1); dr. Baracz Vilmos ügyvéd (felperesi képviselő címe2)
Az alperes:	helység1 Rendőr-főkapitányság (alperes címe)
Az alperes képviselője:	dr. Vattay Gergely kamarai jogtanácsos
A per tárgya:	teljesítményértékeléssel kapcsolatos közzolgálati jogviszonyból származó közigazgatási jogvita elbírálása
A fellebbezést benyújtó fél:	felperes (6. és 7. sorszám alatt)
A fellebbezéssel támadott határozat:	Fővárosi Törvényszék 6.K.700.162/2024/5. számú ítélete

Í t é l e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja, és a felperes részére kiadott szám1Tér számú teljesítményértékelést, szám2Tér. számú minősítést, valamint az alperes határozatszám1. számú határozatának a 2019. évi értékelő megbeszélés elmaradásával összefüggő rendelkezését megsemmisíti.

A kereseti és a fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes 2019. január 1. és 2019. december 31. napjai között (a továbbiakban: perbeli időszak) az alperes Főosztály1 Osztály1 Alosztály1án nyomozó beosztásban teljesített szolgálatot. Teljesítményét a szám1Tér számú teljesítményértékelés szerint tanú1 osztályvezető, értékelő vezető valamennyi teljesítménykövetelmény vonatkozásában „megfelelőre” értékelte. A 2019. évi szám2Tér. számú minősítése során is „megfelelő”, 69,97%-os szintet ért el.

[2] A felperes a 2019. és 2020. évi teljesítményértékelését, minősítését szolgálati panasszal támadta, kérte egyúttal az átrendelésével felmerült utazási többletköltségek megtérítését, átrendelése körülményeinek, szabadsága megatagadásának kivizsgálását.

[3] Az Országos Rendőr-főkapitányság a határozatszám1. számú határozatával (a továbbiakban: panaszhatározat) a szolgálati panasznak – a 2019. és 2020. évi teljesítményértékeléssel, minősítéssel kapcsolatos értékelő megbeszélés elmaradása miatt – részben helyt adott, egyebekben azt elutasította.

[4] A felperes hivatásos szolgálati jogviszonya időközben egészségügyi alkalmatlanság miatt megszűnt.

A kereset és a védírat

[5] A felperes keresetet terjesztett elő a 2019. évi teljesítményértékelése és minősítése, a 2020. évi teljesítményértékelése és minősítése hatályon kívül helyezése – helyesen: megsemmisítése –, továbbá e körben az alperes új eljárásra kötelezése; az átrendelése rendeltetésellenességének megállapítása; valamint az átrendeléssel felmerült utazási többletköltségei megtérítése iránt. Keresete alátámasztásaként bizonyítási indítványokkal élt, így kérte tanú2 r. alezredes, tanú3 r. alezredes és tanú1 r. alezredes tanúkénti meghallgatását.

[6] A 2019. évi teljesítményértékelése, minősítése vonatkozásában eljárásjogi rendelkezések – a közszolgálati egyéni teljesítményértékelésről szóló 10/2013. (I. 21.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 16. § (1)-(3) bekezdései, 17. § (1) bekezdése, 20. § (2) bekezdése, valamint a belügyminiszter irányítása alatt álló egyes fegyveres szervek hivatásos állományú tagjai teljesítményértékelésének ajánlott elemeiről, az ajánlott elemek alkalmazásához kapcsolódó eljárási szabályokról, a minősítés rendjéről és a szervezeti teljesítményértékelésről szóló 26/2013. (VI. 26.) BM rendelet (a továbbiakban: BMr.) 2. § 4. pontja, 10. §-a – megsértésére és arra hivatkozott, hogy azok érdemben is megalapozatlanok, teljesítménye a perbeli időszakban a „megfelelőnél” magasabb szintű volt. Az eljárásjogi kifogások körében állította az önértékelés és az értékelő megbeszélés elmaradásának, az értékelő vezető és a kontrollvezető kijelölésének, tanú2 véleménye figyelmen kívül hagyásának jogellenességét.

[7] Az alperes a védíratában – vitatva annak jogalapját – a kereset elutasítását kérte.

Az előzményi eljárás és a Fővárosi Törvényszék előzményi ítélete

[8] Az elsőfokú bíróság a 6.K.705.913/2021/2. számú végzésével (a továbbiakban: elkülönítő végzés) rendelkezett az egyes kereseti kérelmek elkülönített tárgyalásáról, tájékoztatva a peres feleket, hogy a 2019. évi teljesítményértékeléssel kapcsolatos kereseti kérelmet a 6.K.705.913/2021. lajstromszámon, míg a fennmaradó kereseti kérelmeket további három külön lajstromszámon bírálja el. Felhívta a felperest, hogy az így elkülönített kereseti kérelmeinek jogi és ténybeli alapjait külön-külön okiratokba szerkesztve adja elő és terjessze a bíróság elé.

[9] A 6.K.705.913/2021/7. számú tárgyalási jegyzőkönyvben (4. oldal ötödik bekezdés) nyilatkozattételre és okirati bizonyítékok, így tanú1 munkaköri leírásának csatolására kötelezte az alperest. A felperes a 6.K.705.913/2021/11. számú tárgyalási jegyzőkönyvben (2. oldal negyedik bekezdés) továbbra is kérte e munkaköri leírás benyújtását, mert arra korábban nem került sor. Ugyanekkor bírói kérdésre (4. oldal második bekezdés) úgy nyilatkozott, hogy tanúbizonyítási indítványai közül tanú1 és tanú2 tanúk meghallgatására vonatkozó indítványát tartja fenn.

[10] A keresetet, amely már kizárólag a 2019. évi teljesítményértékelésre és minősítésre vonatkozott, a Fővárosi Törvényszék a 6.K.705.913/2021/12. számú előzményi ítéletével (a továbbiakban: elsőfokú előzményi ítélet) elutasította.

A Fővárosi Ítéltábla előzményi végzése

[11] Az elsőfokú előzményi ítéletet a felperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Ítéltábla az 1.Kf.700.170/2023/4. számú végzésével (a továbbiakban: előzményi másodfokú végzés) hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította. Megállapította, tanú2 tanúkénti meghallgatásának elutasításáról, illetve a munkaköri leírás becsatolásának esetleges szükségtelenségéről a törvényszék alakszerű határozatot nem hozott, de ítéletében sem adta indokát ezen indítványok mellőzésének, az erre vonatkozó törvényi kötelezettségével adós maradt. Az ítéltábla megítélése szerint az elsőfokú eljárás fontos, meghatározó szabálya sérült, és e lényeges jogsértés egyúttal a per érdemi eldöntésére – a másodfokú eljárásban nem orvosolható módon – kihatott. A megismételt eljárásra nézve meghagyta, az elsőfokú bíróságnak valamennyi bizonyítási indítványról – így tanú2 tanúkénti meghallgatásáról és tanú1 munkaköri leírásának benyújtásáról – is döntenie kell; amennyiben azokat mellőzi, annak a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 346. § (5) bekezdésében foglaltak alapján ítéletében indokát kell adnia.

Az elsőfokú bíróság megismételt eljárásban hozott ítélete

[12] Az elsőfokú bíróság a megismételt eljárásban hozott ítéletével a keresetet elutasította, a felperest 140.000 forint együttes első- és másodfokú perköltség megfizetésére kötelezte az alperes javára. A tényállást a keresetlevél, a védirat, a csatolt okiratok, tanú1 és tanú2 tanúvallomása figyelembevételével állapította meg.

[13] A felperes eljárási jogszabálysértésekre történt hivatkozásait alaptalannak értékelte. Álláspontja szerint az önértékelés lehetősége a munkáltatói jogkörgyakorló döntésétől függ, annak esetleges megtörténte esetén sem kötelező ugyanakkor az önértékelés eredményének figyelembevétele. Az értékelő megbeszélés – alperes által elismert – elmaradásának, miután az a teljesítményértékelés elkészültét követő esemény, a teljesítményértékelés érdemi eredményére, jogszerűségére nem lehetett kihatása. Nem fogadta el a Korm. rendelet 20. § (2) bekezdésének megsértésére történt hivatkozást sem, mert a perbeli időszakban tanú1 csak 43 személyt értékelt, ami a jogszabály szerinti 50 fős korlátot nem haladja meg; és a munkaköri leírás sem tartalmazott ezzel ellentétes feladatmeghatározást. E körben rámutatott, hogy az értékelendő személy és az értékelt személy fogalma nem azonos, az irányítása alá tartozók közül legfeljebb 50 fő értékelésére lehet az adott értékelő vezetőt a tárgyévben kijelölni. Hangsúlyozta, hogy tanú2 véleménye beszerzésének elmaradása – erre vonatkozó kifejezett jogszabályi rendelkezés hiányában – nem volt jogszabálysértő. A BMr. 2. § 11. pontja és 7. §-a alapján a kontrollvezető személyét illetően sem azonosított jogellenességre utaló körülményt.

[14] Rögzítette továbbá, hogy a kereset anyagi jogi kifogásai (többletfeladatok, szakszerűtlen munkavégzés, elhúzódozó nyomozás) sem támasztották alá a teljesítményértékelés jogszerűtlenségét. Az értékelő vezető nem értékelte alul a felperes munkáját, az a valós teljesítményét tükrözte; a rendelkezésre álló adatokból észszerűen következett, hogy az „megfelelőnél” jobb minőségű nem lehetett. A tanú1 által előadottak összhangban álltak a szolgálati panasz miatt elrendelt parancsnoki kivizsgálásból és a teljesítményértékelésből, minősítésből lesűrhető információkkal; nyilatkozatainak tanú2 tanúvallomása sem mondott ellent. Az értékelő vezető a felperes teljesítményét az általa ténylegesen ellátott feladatok összessége alapján, azok nehézsége, minősége és mennyisége alapján értékelte, a teljesítményértékelés szerinti következtetések a valóságon alapultak.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[15] A felperes a fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a 2019. évi teljesítményértékelés és minősítés hatályon kívül helyezését – helyesen: megsemmisítését –, e körben az alperes új eljárásra kötelezését, míg másodlagosan az alperes részére megítélt perköltség összegének mérséklését kérte. Jogszabálysértésként hivatkozott a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról 2015. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 8. § (2) bekezdésére, 113. § (3) bekezdésére, a Korm. rendelet 19. § (1) bekezdésére, 20. § (2) bekezdésére, a BMr. 7. §-ára, a Kp. 31. §-ára, 45. §-ára, 58. § (1)-(2) bekezdéseire, 85. § (3) bekezdés a) pontjára, 86. § (2) bekezdésére, 100. § (4) bekezdésére, a Pp. 345. § – helyesen: 346. § – (5)-(6) bekezdéseire.

[16] Érvelése szerint az elsőfokú bíróság a megállapított tényállásból téves következtetéseket vont le, tanú2 tanúvallomását helytelenül értékelte, különös figyelemmel az 5. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 3. oldalán megfogalmazottakra. A bizonyítás terhe – szemben a Fővárosi Törvényszék másik tanácsa által hozott K.705.315/2021/17. számú ítélete [44] bekezdésében kifejtett állásponttal – nem az alperesre, hanem rá hárult a perben, amelynek ő eleget is tett. Az elsőfokú bíróság eljárásával, ítéletével összefüggő kifogásként fogalmazta meg, hogy az egységes tényálláson nyugvó komplex kereseti kérelme négy külön bírósági ügyszámra lajstromozása nem csak pergazdaságossági, célszerűségi okokból nem volt jog- és okszerű, illetve a Kúria Kpkf.40.540/2021/5. számú végzésébe ütköző, de egyidejűleg azzal a következménnyel is járt, hogy a rendeltetésellenességre, joggal való

visszaélésre történt hivatkozásának [Hszt. 4. § (1) bekezdése] bizonyítása ellehetetlenült. Ez abban is megnyilvánult, hogy a tanúkat az egyes perekben többször is idézni kellett, mert egy adott ügyben egy másik perre tartozó – az összefüggések feltárását célzó – kérdéseket nem lehetett nekik feltenni. Az elkülönítő végzésben annak jogszabályi alapját a törvényszék nem tüntette fel, a döntés jogorvoslati kioktatást, indokolást nem tartalmazott, és az elsőfokú ítélet sem részletezte az elkülönítés szükségességét alátámasztó körülményeket. Ez sérti a bíróság indokolási kötelezettségére vonatkozó előírásokat, amiként a tanú3 tanúkénti meghallgatására vonatkozó bizonyítási indítványának mellőzése tekintetében is hiányos a fellebbezéssel támadott döntés. Felhívta a figyelmet arra is, hogy az elkülönítés eredményeként már összesen 315.000 forint perköltségfizetési kötelezettség terheli, a negyedik per pedig még folyamatban van. Kifejtette, hogy a Kp. a keresetlevél vizsgálatakor meghatározott eljárási cselekmények elvégzését teszi lehetővé, ebben az elkülönítés nincs benne. A tárgyalás kitűzése és megtartása nem a Kp. szerinti határidőben történt.

[17] Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság az értékelő megbeszélés elmaradását nem tekintette a munkáltatói intézkedés megsemmisítésére vezető eljárási jogszabálysértésnek. E körben a Fővárosi Törvényszék K.705.255/2021/7. és K.706.753/2020/17. számú ítéleteiben foglaltakat idézte. Előadta, a jogszabály megfogalmazása szerint a teljesítményértékeléskor értékelő megbeszélést kell lefolytatni, melynek jelentősége nem relativizálható. A Korm. rendelet 20. § (2) bekezdésébe ütközik, hogy tanú3 kontrollvezetőként eljárhatott, hiszen mintegy 400 fő szakmai előjárója volt, ahogyan azt a per során bizonyította. Az elsőfokú ítélet [25]-[27] bekezdéseiben írtak iratellenesek, mert azt soha nem állította, hogy tanú3 értékelő vezető lett volna. Ezzel szemben a nevezett személy kontrollvezető volt, de az 50 fős létszámkorlát esetében is irányadó lett volna.

[18] Az ügy anyagi jogi vonatkozásait illetően a Hszt. 113. § (3) bekezdésére és a Fővárosi Törvényszék K.706.952/2020/18. számú ítéletének [68]-[69] bekezdéseire hivatkozott, állítva, hogy önértékelése jelentősen eltért a per tárgyául szolgáló teljesítményértékelés eredményétől, ennek ellenére a teljesítményértékelés újbóli elvégzését az alperes – a szolgálati panaszra tekintettel – nem rendelte el.

[19] Az alperesnek járó perköltség összegét a nem meghatározható pertárgyértékhez mérten eltúlzottnak találta.

[20] Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást teljes körűen feltárta, a rendelkezésre álló bizonyítékokból a tényeket helyesen állapította meg, abból megfelelő következtetéseket vont le, így az ítéletben foglalt megállapítások helytállóak és megalapozottak. Az elkülönítés következtében az elsőfokú eljárásban a felperest hátrány nem érte, állításait és bizonyítékait teljes körűen elő tudta adni; a fellebbezésében nem is adta indokát annak, hogy ezen hivatkozása miért alapozza meg az elsőfokú ítélet megváltoztatását. Az értékelő megbeszélés elmaradásával kapcsolatban osztotta a törvényszék azon megállapítását, hogy az a teljesítményértékelés jogszerűségét nem érinti. Az elsőfokú bíróság helyes megállapítása szerint az értékelendő személy fogalmát akként kell értelmezni, hogy az azon személyek köre, akiket a vezetőnek értékelnie kell; vagyis egy értékelő vezető irányítása alá tartozó személyek közül legfeljebb 50 főt lehet kijelölni teljesítményértékelésre. E körben a fellebbezés 9. oldalán kifejtettek irrelevánsak, mert az elsőfokú ítéletnek a felperes által vitatott bekezdései az értékelő vezető által értékelendő személyek, és nem a kontrollvezető körében tesznek megállapításokat. Az, hogy a tanú3ra vonatkozó bizonyítási indítvány mellőzését a törvényszék nem indokolta, nem jogsértő, mert a felperes e bizonyítási indítványától a 6.K.705.913/2021/11. számú tárgyalási jegyzőkönyvben foglaltak szerint elállt. Az ügy

érdemét illetően emlékeztetett, a bíróság a teljesítményértékelés kapcsán azt vizsgálhatja, hogy az a valós tényeken alapul-e, az értékelés felülmérlegelésére, az értékelés fokozatának megváltoztatására hatásköre nincs. Hivatkozott ennek kapcsán a Kp. 85. § (5) bekezdésére és a BH2021.10.292. számon közzétett eseti döntésre, valamint a 2/2015. (XI. 23.) KMK véleményre. Az elsőfokú bíróság mindezek alapján helyesen állapította meg, hogy az értékelésben foglalt következtetések a valóságon alapultak. Az, hogy az értékelő vezető tanú2 véleményét nem szerezte be, szintén nem volt jogsértő.

A Fővárosi Ítéltábla döntése és annak jogi indokai

[21] A fellebbezés – az alábbiak szerint – részben alapos.

[22] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet a Kp. 108. § (1) bekezdése alapján a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között, az előzményi másodfokú végzés iránymutatásának megtartottsága tekintetében hivatalból eljárva bírálta felül. Ennek eredményeként megállapította, hogy a törvényszék az előzményi másodfokú végzés által kijelölt keretben folytatta le a megismételt elsőfokú eljárást, a tényállást a rendelkezésre álló peradatok alapján helyesen rögzítette, az értékelő megbeszélés elmaradásának eljárásjogi jelentőségével kapcsolatban tett következtetései ugyanakkor nem helytállóak; azokkal az az ítéltábla nem értett egyet.

[23] A Kp. 110. § (3) bekezdése alapján – amely szerint, ha a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasítja, a hatályon kívül helyező végzésben az új eljárás lefolytatására vonatkozóan iránymutatást ad, amely az elsőfokú bíróságot köti – az ítéltábla mindenekelőtt azt vizsgálta, hogy az elsőfokú bíróság az előzményi másodfokú végzés rendelkezéseinek megfelelően folytatta-e le a megismételt elsőfokú eljárást. A Fővárosi Ítéltábla az előzményi másodfokú végzésében azt hagyta meg a törvényszéknek, hogy valamennyi bizonyítási indítványról döntenie kell, azoknak ugyanis vagy eleget tesz, vagy – ellenkező esetben – ítéletében indokolni köteles, ha tanú1 munkaköri leírásának beszerzését, illetve tanú3 tanúkénti meghallgatását szükségtelennek tartja. Az elsőfokú bíróság a munkaköri leírást a megismételt eljárásban beszerezte, tanú3ot tanúként meghallgatta, az új bizonyítékokat döntésében értékelte, ennél fogva eljárása megfelelt a Kp. 110. § (3) bekezdésének.

[24] A Kp. 100. § (2) bekezdés b) pontja előírja, hogy a fellebbezésnek tartalmaznia kell a fellebbezést megalapozó jogszabálysértést, a jogszabályhely pontos megjelölésével, illetve azt a közzétett kúriai határozatot és annak azt a részét, amelytől az ítélet jogkérdésben eltér. A pontos jogszabályhely megjelölése, ekként a felülbírálat kereteinek meghatározása a fellebbező fél kötelezettsége. A Kp. 100. § (2) bekezdése helyes értelmezésével kapcsolatban a Kúria már több ízben (Kfv.VII.37.422/2020/8., Kfv.VII.37.651/2020/6.) hangsúlyozta, hogy ezeknek az együttes törvényi feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt a megsértett jogszabályhelyet konkrétan megjelöli, másrészt a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag is

körülírja, az arra vonatkozó jogi álláspontját kifejti, vagyis, ha a jogszabálysértésre való hivatkozása indokait is ismerteti. A Kp. 2. § (2) bekezdésében foglalt tisztességes, koncentrált és költségtakarékos eljárás követelményéből sem vezethető le a bíróság olyan kötelezettsége, hogy a támadott határozat jogszerűségéről pusztán a fellebbezésben előadott indokok alapján, a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely fél által történő megjelölése hiányában döntsön.

[25] A felperes érvelése szerint az elsőfokú bíróság a megállapított tényállásból téves következtetéseket vont le, tanú2 tanúvallomását helytelenül értékelte. A Fővárosi Törvényszék K.705.315/2021/17. számú ítéletének [44] bekezdésében kifejtettekre utalva kifogásolta továbbá, hogy a bizonyítás terhe nem az alperesre, hanem rá hárult, megjegyezve azonban, hogy annak eleget tett. Az elsőfokú bíróság bizonyítékértékelő tevékenységével, a bizonyítási teher kiosztásával összefüggő eljárásjogi hivatkozások másodfokú eljárásban történő érdemi vizsgálatát akadályozta, hogy e körben a felperes konkrét jogszabálysértést a fellebbezésében nem jelölt meg, nem fejtette ki továbbá azt sem, hogy pontosan mik azok a körülmények, amelyek az elsőfokú ítéletet megalapozatlanná teszik. Ehhez a tanú2 tanúvallomását tartalmazó tárgyalási jegyzőkönyv, illetve egy – a másodfokú bíróságra egyébként kötelező erővel nem bíró – elsőfokú ítélet részletére utalás önmagában nem elegendő. A fellebbezés ezen hiányossága a tanúvallomás értékelése kapcsán állított jogsértés érdemi felülbírálatának lehetőségét kizárta.

[26] A felperes az elsőfokú bíróság eljárásának jogszerűségét a Kp. 31. §-ára, 45. §-ára, 58. § (1)-(2) bekezdéseire, 85. § (3) bekezdés a) pontjára, 86. § (2) bekezdésére, 100. § (4) bekezdésére és a – Kp. 84. § (2) bekezdése szerint alkalmazandó – Pp. 346. § (5)-(6) bekezdéseire figyelemmel vitatta.

[27] A Kp. 31. § (3) bekezdése szerint a bíróság elrendelheti, hogy az egy perben előterjesztett kereseti kérelmek, illetve a perben eldönthető egyes vitás kérdések egymástól elkülönítve kerüljenek elbírálásra. A felperes e jogszabályi rendelkezés, valamint ezzel összefüggésben a Kp. 86. § (2) bekezdésének és a Pp. 346. § (5)-(6) bekezdéseinek megsértését több vonatkozásban is állította. Kifejtette, hogy a korábban egy beadványban előterjesztett kereseti kérelmei egymással szorosan összefüggenek, azok ténybeli alapja azonos, így az elkülönítéssel állításainak bizonyítása, az összefüggések bemutatása ellehetetlenült; az elkülönítő végzés ellentétes a Kúria Kpkf.40.540/2021/5. számú végzésével; indokolást, jogszabályi hivatkozást nem tartalmaz, az eljárási cselekmény szükségességének magyarázata az ítéletből is hiányzik; az elkülönítés kihatással volt továbbá az őt terhelő perköltség mértékére is.

[28] A Kp.-hoz fűzött Nagykommentár (Kovács András György, In: Barabás Gergely, F. Rozsnyai Krisztina, Kovács András György (szerk.): Nagykommentár a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvényhez, a továbbiakban: Nagykommentár) szerint „a közigazgatási perekben – ahogy például részítéleti befejezéssel ugyan, de munkaügyi perekben is – már az 1952-es Pp. alkalmazása során is megfigyelhető volt a 2000-es évek elejétől az a túlterheltséget és statisztikai szempontokat is szem előtt tartó gyakorlat, hogy

nem elkülönített tárgyalásra került sor, hanem az ügyek elkülönítésére új ügyszámon, és a közigazgatási perekben ez esetben nem részítélettel, hanem ítélettel zárultak le az egymástól elkülönített, s ekként függetlenül elbírált ügyek. Ennek a megoldásnak egyetlen nehézsége az volt, hogy az iratokat is el kellett különíteni, bizonyos iratok esetében meg kellett őket kétszerezni, szemben az általános polgári peres gyakorlattal, ahol az elkülönítetten tárgyalt részek ellenére a peranyag az egész per tekintetében gyűlt egy aktában. Az elektronikus kapcsolattartás és iratkezelés bevezetésével jelentős érvek szólnak amellett, hogy ne a per tárgyalása, hanem az ügyek kerüljenek elkülönítésre, mivel az elektronikus iratanyag „megkétszerezése” semmiféle technikai nehézséggel nem jár. Megítélésünk szerint ezért a Kp. nem egyes kérdések elkülönített tárgyalását szabályozza – szemben a Pp.-vel –, hanem az egyes vitás kérdések elkülönített elbírálását írja elő. Noha utalhatna ez arra is, hogy a közigazgatási perekben a főszabály a tárgyaláson kívüli elbírálás, szerintünk nem ez a helyzet, hanem kifejezetten a korábbi fővárosi bírósági közigazgatási perekben követett gyakorlat elfogadásáról van szó, amely akár egyszer összeegyesített ügyek utóbb történő elkülönítését is lehetővé teszi, mintha mi sem történt volna.”

[29] A Nagykomentár állaspontját osztva a másodfokú bíróság nem találta jogszabálysértőnek az elsőfokú bíróságnak a kereseti kérelmek elkülönítésével kapcsolatos eljárását. A Kúria felperes által hivatkozott Kpkf.40.540/2021/5. számú végzése is kimondta ([19] bekezdés): „az elsőfokú bíróságnak jogszabály adta lehetősége lett volna a Kp. 31. § (3) bekezdése alapján a felperes által előterjesztett keresetek hiánypótlás kiadása nélküli elkülönítésére”. E döntésében a Kúria tehát – szemben a felperes okfejtésével – nem az elkülönítést, hanem éppen a hiánypótlás kiadását, és annak nem teljesítése miatt a keresetlevél visszautasítását rótta fel az elsőfokú bíróságnak. A jelen ítélet [24] bekezdésében írtakra visszautalva megjegyzi az ítéltábla azt is, hogy a felperes a fellebbezésében nem fejtette ki kellő részletességgel, hogy pontosan melyek azok az összefüggések, bizonyítandó tények, amelyek bemutatását, illetve bizonyítását a törvényszék eljárási cselekménye megakadályozta; ennél fogva az elkülönítésnek az ügy érdemére való kihatása nem is volt vizsgálható.

[30] Nem sérültek az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségével szemben támasztott követelmények sem. A Kp. 84.§ (2) bekezdése folytán alkalmazott Pp. 349. § (3) bekezdése szerint nem tartalmaz indokolást az egyezséget jóváhagyó végzés, továbbá az a végzés, amely ellen külön fellebbezésnek nincs helye, kivéve, ha e törvény eltérően rendelkezik. Az elkülönítő végzés ellen – a Kp. 112. § (1) bekezdésére figyelemmel – a fellebbezés lehetősége nem biztosított, és olyan előírás sincs, amely szerint az ilyen végzés indokainak az ítéletben kellene szerepelnie. Végezetül a Kp. 31. § (3) bekezdése nem tér ki arra, hogy a bíróságnak az elkülönítés során milyen szempontokat kell értékelnie: így a pergazdaságosságra, célszerűségre, a perköltség esetleges megemelkedett összegére történő felperesi hivatkozás – azon túl, hogy a konkrét jogszabályra utalás ezúttal is elmaradt – alaptalan volt.

[31] Tévesen érvelt a felperes amellett, hogy a Kp. 45. §-a kizárja a kereseti kérelmek elkülönített elbírálását. A keresetlevél vizsgálatára vonatkozó előírás szövegéből ilyen tiltó rendelkezés nem olvasható ki. Az elkülönítés szabályait a jogalkotó a Kp. általános rendelkezései között helyezte el, ami arra utal, hogy elkülönítésre az eljárás során bármikor, akár tárgyalási szakban is sor kerülhet.

[32] A Kp. 58. § (1)-(2) bekezdései szerint a bíróság legkésőbb a keresetlevélnek a bírósághoz való érkezését követő harminc napon belül intézkedik a tárgyalási határnap kitűzéséről. Az első tárgyalást úgy kell kitűzni, hogy az a keresetlevélnek a bírósághoz való érkezését követő hatvan napon belül megtartható legyen. Ha a keresetlevél csak a bíróság intézkedése alapján válik alkalmassá a tárgyalás kitűzésére, a tárgyalás megtartására előírt határidő kezdő időpontját ettől az időponttól kell számítani.

[33] A tárgyalás kitűzésére, illetve megtartására akkor kerülhet sor, amikor a tárgyalás megtartásához szükséges valamennyi irat a bíróság és a felek rendelkezésére áll. A felperesnek immár kizárólag a 2019. évi teljesítményértékelést, minősítést érintő keresetlevele 2021. december 10. napján érkezett az elsőfokú bíróságra, amely 2021. december 14. napján a 6.K.705.913/2021/4. számú végzésével felhívta az alperest védirata előterjesztésére. A védirat érkeztetésére 2022. február 1. napján került sor, a törvényszék még ugyanezen a napon a 6.K.705.913/2021/6. számú végzéssel intézkedett a tárgyalás kitűzése iránt 2022. március 3. napjára. Mindebből megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság a tárgyalás kitűzése és megtartása érdekében a szükséges intézkedéseket a lehető legrövidebb időn belül megtette, az eljárási cselekmények megtételével nem késlekedett, eljárása a Kp. sérelmezett rendelkezéseibe nem ütközött.

[34] A 6.K.705.913/2021/11. számú tárgyalási jegyzőkönyv alapján igazolható módon a felperes tanú³ tanúkénti meghallgatására vonatkozó bizonyítási indítványát – amint erre az alperes a fellebbezési ellenkérelmében megalapozottan utalt – nem tartotta fenn, e körben az elsőfokú ítélet nem volt hiányos.

[35] Összefoglalva a fentieket, az elsőfokú bíróság ítélete nem szenvedett olyan eljárási hibában, amely annak érdemi felülbírálatát akadályozta volna. Ehhez hozzá kell tenni azt is, hogy eljárási jogszabálysértések csak a Kp. 110. § (2) bekezdésében foglalt törvényi feltételek teljesülése esetén vezethetnek az ítélet hatályon kívül helyezéséhez, nevezetesen akkor, ha az elsőfokú eljárás lényeges szabályainak megszegése a per érdemi eldöntésére a másodfokú eljárásban nem orvosolható módon kihatással volt. Az ítéltábla a felperesnek az értékelő megbeszélés elmaradása körében kifejtett – külön bizonyítást nem igénylő, csupán jogkérdést felvető – érvelését az alábbiak szerint elfogadta, ezért az elkülönítéssel, a tárgyalás kitűzésével, a bizonyítási indítvány mellőzésével kapcsolatos, a törvényszék eljárására vonatkozó eljárásjogi kifogások az ügy érdemére akkor sem hatottak volna ki, ha azok megalapozottnak bizonyulnak.

[36] Az ügy érdemét illetően a felperes eljárásjogi és anyagi jogi érveket egyaránt megfogalmazott. Előbbiek kapcsán a fellebbezésében sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság az értékelő megbeszélés elmaradásával, az értékelő vezető és a kontrollvezető személyével kapcsolatos érveit nem találta megalapozottnak.

[37] A Korm. rendelet 17. § (1)-(2) bekezdései alapján a teljesítményértékeléskor az értékelő vezető és az értékelt személy között értékelő megbeszélésre kerül sor, amelyen az értékelő vezető részletesen ismerteti és indokolja az értékelt személlyel az általa kialakított teljesítménymérési, illetve teljesítményértékelési eredményeket. Ezekre az értékelt személy észrevételt, javaslatot tehet, amelyet írásban kell rögzíteni. A közszolgálati tisztviselő, illetve a hivatásos állomány tagjának kérésére az értékelő vezető az értékelő megbeszélésbe a szervnél működő munkavállalói érdekképviselői szervet köteles bevonni.

[38] A felperes állította, hogy a 2019. évi teljesítményértékelésekor, minősítésekor értékelő megbeszélésre nem került sor, ezt az alperes sem vitatta. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az értékelő megbeszélés elmaradásának nincs a teljesítményértékelés jogszerűségére kiható jelentősége, mert az csak a teljesítményértékelést követő esemény. A másodfokú bíróság nem értett egyet ezzel az okfejtéssel, mert ahogyan azt a Korm. rendelet 17. § (1) bekezdése megfogalmazza, az értékelő megbeszélésre nem a teljesítményértékelés után, hanem a teljesítményértékeléskor került sor. A megbeszélés a teljesítményértékelési eljárás szerves része, célja, hogy az értékelt megismerje a teljesítményértékelése eredményét, annak indokait, azokra észrevételeket, javaslatokat tegyen, igény szerint abba az érdekképviselői szerv képviselőjét is bevonja. A jogszabály szövegéből az is egyértelműen megállapítható, hogy az értékelő megbeszélés megtartása kötelező eljárási mozzanat, az nem függhet a munkáltató (értékelő vezető) elhatározásától.

[39] A másodfokú bíróság osztotta a Bírósági Határozatok Gyűjteményében fellelhető azon elsőfokú bírósági ítéletekben kifejtett következtetéseket, melyek szerint az értékelő megbeszélés „garanciális jelentőséggel bír, mivel az értékelő megbeszélés az egyetlen lehetséges módja annak, hogy az értékelt a munkáltató százalékos értékelésén túli, objektív tényekkel alátámasztott véleményét megismerhesse a teljesítményét illetően, és ezen tények később, adott esetben egy peres eljárás keretei között, igazolhatók, bizonyíthatók legyenek” (Fővárosi Törvényszék 34.K.706.753/2020/17., 34.K.706.703/2020/24., 7.K.705.255/2021/7., Szegedi Törvényszék 4.K.700.685/2022/20., Veszprémi Törvényszék 4.K.700.040/2021/16.). A törvényszékek arra is rávilágítottak hogy „az értékelő megbeszélés tehát lehetőséget ad az értékelő és az értékelt közötti párbeszédre, arra, hogy az értékelt megismerje az értékelő által felfedezett, a munkájában és a magatartásában megnyilvánuló konkrét, tényeken alapuló hibáit, valamint arra, hogy az értékelő és az értékelt az értékelésben jelentkező ellentétes álláspontját ütköztetni tudja, és konstruktív együttműködéssel - legalább az objektív tények vonatkozásában - egy közös álláspontot tudjanak kialakítani.” Az értékelő megbeszélés elmaradása akadályozza az értékelt személy észrevételezési, javaslattételi jogának érvényesülését, és az érdekképviselői szerv eljárásba való bevonását is lehetetlenné teszi. Mindezek együttesen azt eredményezik, hogy az értékelő megbeszélés elmaradásával az értékelt személy garanciális jogai sérülnek, amely már a közigazgatási perben sem orvosolható. A Hszt. 3. §-a értelmében a szolgálati viszony alanyai a jogok gyakorlása és a kötelezettségek teljesítése során a jóhiszeműség és a tisztesség elvének megfelelően kötelesek eljárni és kölcsönösen együttműködni. Kötelesek egymást tájékoztatni minden olyan tényről, adatról, körülményről vagy változásról, amely a szolgálati viszony létesítése, valamint az e törvényben meghatározott jogok gyakorlása és a kötelezettségek teljesítése szempontjából lényeges. A teljesítményértékelési eljárás részét képező értékelő megbeszélés munkáltató

szerv általi elmulasztása nem csak a Korm. rendelet tételes rendelkezésébe, de a Hszt. 3. §-ába is ütközik; egyúttal olyan mértékű jogkorlátozást valósít meg, melynek szükségképpen következménye a teljesítményértékelés, az azon alapuló minősítés megsemmisítése.

[40] Mindezekkel szemben az értékelő vezető és a kontrollvezető személyével összefüggésben az alperes részéről jogsértés nem volt megállapítható. A Korm. rendelet 20. § (2) bekezdése második fordulata szerint értékelő vezető olyan elöljáró lehet, akinek irányítása alá legfeljebb ötven értékelendő személy tartozik. A bíróságnak azt kellett tehát vizsgálnia, hogy tanúl értékelő vezetői kijelölése megfelelt-e e jogszabályi előírásnak, tartozott-e az irányítása alá legfeljebb ötven értékelendő személy. Az alperes az elsőfokú bíróság felhívására a 6.K.705.913/2021/8. számú beadványában úgy nyilatkozott, hogy az értékelő vezető által vezetett osztályon a perbeli időszakban 35 fő teljesített szolgálatot, a 6.K.705.913/2021/10. számú beadványához csatolt állománytáblázat szerint pedig ezen az osztályon 2019. február 1-jén 36 fő, 2019. július 1-jén 37 fő, míg 2020. január 1-jén 31 fő hivatásos állományú dolgozott; ugyanezen beadványában állította továbbá, hogy tanúl 2019-ben 43 fő teljesítményértékelését végezte el.

[41] A felperes a keresetében azt adta elő, hogy az osztályvezető irányítása alá a Korm. rendelet 20.§ (2) bekezdésében meghatározott 50 főnél több személy tartozott; ezen állítását ugyanakkor semmivel nem támasztotta alá. Arra sem adott észszerű magyarázatot, hogy ha 50 főnél nagyobb létszámú volt az osztály, akkor az értékelő vezetőt miért csak 43 fő teljesítményértékelésének elvégzésére jelölték ki. A rendelkezésre álló okiratok alapján az alperes sikerrel bizonyította, hogy a Osztály1 létszáma, ahol a felperes is munkát végzett, a perbeli időszakban 50 főnél nem volt nagyobb, az értékelő vezető irányítása alá nem tartoztak 50 főnél többen, vagyis a törvényszék szükségtelenül bocsátkozott az értékelendő személy és az értékelt személy eltérő fogalmainak értelmezésébe. tanúl értékelő vezetői kijelölése megfelelt a Korm. rendelet 20. § (2) bekezdésének. A kontrollvezetőre pedig e rendelkezés személyi hatálya nem terjed ki, ezzel a felperes tévesen érvelt. Megalapozatlanul sérelmezte az elsőfokú ítélet [25]-[27] bekezdéseit is, mert azokban a törvényszék csak a peres feleknek az értékelő vezető személyével kapcsolatos álláspontjait összegezte és az eldöntendő jogkérdést fogalmazta meg.

[42] Figyelemmel arra, hogy a fellebbezésnek az értékelő megbeszélés elmaradásával kapcsolatos érvei eredményre vezettek, az ügy anyagi jogi vonatkozásainak, e körben a Hszt. 113. § (3) bekezdésének esetleges sérelmét érintő hivatkozások vizsgálatára nem volt sem szükség, sem lehetőség.

[43] Az ítéltábla a [24] bekezdésben foglaltakra visszautalva rámutat, hogy a felperes a fellebbezésében az alperesnek járó perköltség eltúlzott mértékére vonatkozóan nem hivatkozott konkrét jogszabályhely megsértésére, így az ennek kapcsán előadottak érdemi felülbírálatára nem kerülhetett sor. Az alperest illető perköltség aránytalanságával összefüggő felperesi álláspont ugyanakkor az értékelő megbeszélés elmaradása jogkövetkezményeinek levonására figyelemmel a továbbiakban nem is bírt relevanciával.

[44] Mindezek alapján a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 109. § (2) bekezdése alapján – a rendelkező részben foglaltaknak megfelelően – megváltoztatta. A felperes által indítványozott hatályon kívül helyezés mint ítéleti rendelkezés a perbeli esetben a Kp. 92. § (1)-(2) bekezdéseiben foglalt distinkció miatt nem volt alkalmazható, figyelemmel arra is, hogy a peres eljárás nem a Hszt. 271. §-ában szereplő szolgálati jogviszony megszüntetése munkáltatói intézkedéssel összefüggésben indult. A szolgálati panasz határozat részbeni megsemmisítését az indokolta, hogy az alperes – bár az értékelő megbeszélés elmaradásának jogellenességét észlelte – a teljesítményértékelés megismétlésétől eltekintett, azt nem minősítette orvosolhatatlan eljárási hibának. A másodfokú bíróság ugyanakkor az alperes új teljesítményértékelési eljárás lefolytatására, ennek keretében értékelő megbeszélésre kötelezésére már nem látott lehetőséget, mert a felperes hivatásos szolgálati jogviszonya – ahogyan azt a fellebbezésében is elismerte – időközben egészségügyi alkalmatlanság miatt megszűnt. Szolgálati jogviszony hiányában a teljesítményértékelés megismétlésének jogszabályi feltételei nem állnak fenn, így a másodfokú bíróság a megállapított jogsértés (értékelő megbeszélés elmaradása) jogkövetkezményét csak a teljesítményértékelés és minősítés – eljárás megismétlése nélküli – megsemmisítésével vonhatta le.

[45] A felperes a perköltségét az első-, illetve másodfokú eljárásban semösszecszerűen, sem konkrét jogszabályi rendelkezésre utalással szabályszerűen nem számította fel, ezért arról az ítéltáblának a Kp. 99. § (3) bekezdése által felhívott 35. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 81. § (1)-(2) és (5) bekezdéseire, 82. § (3) bekezdésére figyelemmel rendelkeznie nem kellett.

[46] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 45/A. § (4) bekezdésében, 39. § (3) bekezdés c) pontjában és 46. § (1) bekezdésében meghatározott mértékű kereseti (10.000 forint) és fellebbezési (48.000 forint) illeték az alperes Itv. 5. § (1) bekezdés c) pontja szerinti teljes személyes illetékmentessége folytán – a Kp. 99. § (3) bekezdése alapján a 35. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 102. § (1) és (6) bekezdései értelmében – az állam terhén marad.

[47] A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezést a Kp. 99. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó 77. §-a értelmében tárgyaláson kívül bírálta el.

[48] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (1) bekezdése zárja ki.

Záró rész

Budapest, 2025. február 11.

dr. Antal Regina s. k.	dr. Koós Szabolcs s. k.	dr. Oláh Zsolt s. k.
a tanács elnöke	előadó bíró	bíró